

Dragan Dumitrov

ÜZENET ANALFABÉTÁKHOZ

Analfabéták! Ez az üzenet csak hozzátok szól!
 Jó nektek! Ti tudjátok, mi az: élni!
 Tudtok beszélni, láttok és hallotok.
 Sose tanultatok meg olvasni, mert ha megtanultok,
 csak mások hülyeségeit, ostobaságait és hazugságait
 fogjátok olvasni. Manapság mindent kinyomnak.
 Soha ne kényszerítsétek gyerekeiteket, hogy valamiféle
 verseket olvassanak föl, mert nektek így jó.
 Alapítsátok meg az analfabéták államát!
 Világ analfabétái, maradjatok írástudatlanok!
 Legjobb lesz, ha megtanuljátok gyűlölni a félműveltséget,
 és megtanultok őszinték lenni; semmi se jobb a
 nem tudás almájánál, és nincs rosszabb a tudás
 utáni szomjúságnál; minden árat százalékban mérnek:
 Statisztika a kenyérár is, éhségszázalék, az ép ész
 szovjetjei; ha a gyerek sír, büntetésből
 a pincében fog aludni. Könyvek
 a pincében, könyvek a padláson.
 Ki olvassa őket?
 Hazudnak az újságok, hazudik a tévé, a rádió.
 Manapság senkinek sem szabad hinni.

AZ ÍRÁS NÉHÁNY PROBLÉMÁJA

kapok a bátyámtól írógépet/ biser* márkájút/ ezután gyöngyveretű sorokat fogok írni/
 kattogok a gépen/ ketyyintek a gépen/ *Olimpija* nevű gépen kattogok/ Ki tudja lehet
 egy napon én is/ fölérlek az irodalmi Olümposztra/ JELENTKEZEK/ bemegyek az író-
 szövetségbe kulturáltan és udvariasan/ kérdezem itt van-e ez és ez a személy/ mindenki
 hallgat/ hát jól van mondom/ én megyek viszontlátásra/ senki sem szól semmit/ kime-
 gyek/ én patriarchálisan lettem nevelve/ ÍRÁSAIM UTOLSÓ HULLÁMA/ ház város
 munka onkiszolgáló írószövetség/ éhség bűz/ azt mondtam akkor magamnak/ a ter-
 mészetről fogok írni/ a természet anyja a meleg és hideg vízű/ csermelyeknek melyek
 a hegyi ösvényeken folydogálnak/ az erdő magához vonzza az erdei embereket/ me-

* Gyöngy. (A ford.)

gyek a mókus után/ egyedül maradok a zöld levelekkel/ minden halálosan átmeneti hitvány/ madár madárfiókák természetes kenyér/ aranyfelhők pedig nincs is ősz/ a természet zenéje erdei virág/ természetesen írjak-e ahogy eszembe jut/ fenyőfák nevetés éjszaka álmok/ csak néha fogok az anyámról a természetről írni/ retur ale natur/ JSZSZK irodalmárai szerkesztői/ önmaguk szerkesztői/ számításba jöhet a képregény és a vizuális költészet/ és minden más – ami valóság/ VAJON JOBB-E/ meghalni vagy megvárni míg megjelentetik/ a könyved/ ha az ember ír/ jobb ha meghal és akkor tömegesen jelenhet meg/ amíg van rá idő/ veled vagyok ám rímelő anyám/ a házbeliek drága papírra jegyzik az eredményt/ KÁRTYÁZNAK/ ó emberi ostobaság mekkora vagy/ ó emberi tapintatlanság mekkora vagy/ mekkora a tudatlanság/ tudatlanság hatalom elmúlsz-e majd egykoron/ hogyan lehet költő egy gyonge emberből/ írhatok újságpapírra/ írj nyugodtan/ írhatok bármire/ természetesen írhatok/ írhatok úgy ahogy én akarok/ igen úgy írhatok/ azt írjam amit én tartok legfontosabbnak/ azt írd/ szabad hibáznom írás közben/ hibázz nyugodtan/ vigyázz én nem baszkódok én tényleg így fogok cselekedni/ mindenre képes vagyok/ elmennek a költők egyik a másik után: az orrommal gépelem a verset/ nagy és ferde orrom van/ gépelek: tükör zene kávé ceruza és ehhez hasonlók társaságában: az egyik irodalmi estemen lehetett látni: a nagy orromat: piszkálom: tépkedem belőle a szőröket: honnan az ötlet hogy írni kezdtem: magam sem tudom: egyszerűen: láttam az emberek verseket történeteket, filmforgatókönyveket írnak: egyáltalán: alkotnak: hogy becsapják-e magukat: nagy többségük igen: nem akarok ebbe belemenni: 20–30 könyvet olvastam el egész életemben: hogy ez kevés: mindenképpen: számomra mumus volt az olvasás: figyeltem: utca munka kórház mindenhol arra törekedtem hogy valamit észrevegyek: az emberekről: a dolgokról: a természetről: hogy egy fa olyan-e amilyen: látom-e mindazt amit nézek: e jelenségeket: minek nekem ehhez könyv: most pedig magam is könyvet írok: folytatni fogom a versírást: tetszik: szabad koncepció privát nyomda: egy jó vagy rossz verseskötet után fölcsapok prózaírónak: mint minden kisebb-nagyobb író: mert prózát többen olvasnak mint verseket: nem gondolok többet arra milyen keveset is olvasok valójában: mert ki olvas manapság: az írók olvasnak meg más irodalmi munkások akiknek muszáj: és mit csinálnak: követik az irodalmat: ezzel igazolják íróságukat: hogy ők irodalmárok, hogy ez a képesítésük: művészek-e ők: nem hinném hogy mindannyian: néhányan közülük biztosan azok: nem világos előttem hogyan tehetnék szert még életemben valami irodalmi díjra: de mire föl: és ha kötelező lesz elfogadni: én elfogadom: valószínűleg az is ér valamit: az élet mely dolgai értelmeseek: az élet mely dolgai komolyak: nincs tovább téma: akármi amiről írhatnék: magáról az írásról írni hülyeség: és én is folyton erről szarakodom: máskor fogok írni: azt csinálom amit akarok: kit érdekel ez: akár javaslatokat is írhatnék: igazi mesterséggé művelni a költészetet: az írógép el tudná sikkasztani: megyek valahova: akkor is ha senkit se talállok azon az úton: mért mondtam a nőmnek hogy tehén: megharagudott: tényleg a könyv az ember legjobb barátja: ha az ember magányos szórakozni akar: olvasáskor: szívesebben olvasok újságot – nézem a tévét – szeretek moziba járni – jó lemezeket hallgatni – meg-megállok a kirakatoknál – szép könyveket árusítanak – azt mondtam meg-megállok – ezt jól mondtam – nyolcvanmillió régi dinár – mivel kéne megvesztegetni az irodalmárt hogy csökkentse a könyvárakat – hogyan kéne rábeszélni a kiadókat a nyomdákat a könyvkereskedőket – az íráshoz hajlam kell ami kincs – vagy van vagy nincs – mi a dicsőség ára – mint kullancs kell fúródni a nyelvbe – próbáltam meg fúrni nyelvét – aszszdf jklcs qwert zuio – tudok latinul olvasni – latin poéma – ezután köny-

vet kell írnom – ezután könyvet kell írnom a megfigyelésről ún. napló-verseket – el-sején kezdem – mikor fognak olvasni engem – tisztelik-e majd szavamat – nem én vagyok a leghevesebb – nem hibáztatom a szerkesztőket nem hibáztatom a kritikásokat – minden ember jó – vizslát betűk vizslát szavak – gondolatok álmok könyvek almák lányok vizslát szavak – ha visszajövök az évi szabadságról folytatom – a könyvnek meg kell jelennie hisz meg van írva – folytatom az írást – ez érthető – ábécéskönyv a konkrét költészet szolgálatában – kis képeket vagdosok ki a magazinokból – mit gondolnak majd rólam a gyerekek – megengedték hogy ezzé váljak még ha nem is tudom a helyes(le)írást – nem szolgáltam rá – főnevek névmások melléknevek számnevek igék kötőszavak mindez új számomra – föllapoztam a dossziémat – süketnéma lettem volna – olvasásból kettes szépírásból kettes helyesírásból kettes – helyes írtásból – nemtudom hogy kell írni nem tudom – a cirill v-re sem teszek kampót s olyan mint az u – ha elolvassa ezt a tan'tónéni az általánosból – rámfog-e találni az ő tanítványára rám fog-e vajon Egybe vagy Külön – szerbhorvát nyelvből sem érdemeltem kettest – segítsen rajtam adjon átmenő osztályzatot – ne a két szép szememért – előszedtem a személyes archívumomat – hogy egy kicsit rendbe tegyem – és nem hittem szép szememnek mindezt én csináltam! annyi minden van itt – rendkívül érdekes százszor is megkérdeztem hogy kell írni hogy kell írni – a NE NEM NINCS megtévesztenek. mikor alkotnom kéne. mikor elgondolom no most biztosan megírok egy verset. egy történetet rádiódramát valamit. valaki mindig jön és megzavar a munkában. akik hallgatnak sok mindent megcsinálnak. akik pedig csak fecsegnek fecsegnek nem csinálnak semmit. csak szarnak fosnak cimbuliznak filozo-falnak. hogyan tovább. én nem foglalkozom képregénnyel senki sem aggódik emiatt. itt van most megint nem csinálhatom a költészetet. mondom az érkezőnek aki megzavart. de a költészet soha nem fog meghalni hogy van ez. nincs rá definíció. kell legyen. bal témák amik fásasztanak. képregény film zene patkányok háborúk. hagyjatok nyugodtan alkotni. minden ami szaporodik mindaz anyaméh. indigó. fénymásoló. matrica. gestetner. borzalmas lenne ha anyám nyomdában dolgozna. a kurva életbe. (ne szídj anyám, ez csak vers) kedves és tisztelt szerkesztő elvtárs-úr. kérem küldje vissza a fényképemet. verseimet életemet nem kell visszaküldeni. kérném tisztelettel csak a fényképet szeretném visszakapni. mert az apám haragszik rám és ha részeg szemrehányást tesz miatta. mert egy fényképe sincs rólam különösen ilyen öltönyös nincs. és vigyázzon rám mert az ott magánál én vagyok öltönyben. tisztelt és kedves szerkesztő elvtárs-úr ennyi lenne csak. én a fenekét is kinyalhatom ha akarja. bocsánat a hibákért. az ember a hibákból tanul. én szándékosan követem el őket. nem tudok ezzel a fegyverrel bánni. hogy is hívják. nyelv. csak hideg fegyverrel dolgozom. azok közül vagyok akinek nincsenek ambíciói. aki már mindent kipróbált. aki ezer más dologban ízlette meg a gyönyört. én vagyok az aki már senkinek sem jelenthet semmit s akinek kevesen jelentenek valamit. tudja hogy igazán szerettem a boogie-woogie-t. yeah. kevés olyan dolog van amihez ne értenék. magamon belül vagyok. hol vagy te. be vagyok zárva mindabba amim volt amit érintettem amit láttam amit átéltem. magamon belül. nehogy elbőgd magad. nem fogom. nem volna kellemes ha az emberek látnák ahogy rísz. a művészek nem pityeregnek. természetesen. manapság kinek kellene elhibázott előadások a művészekről. rendben van rendben van ne ordíts. nem ordítok. ne kiabálj. kiabálni akarok. jó kiabálj. muszáj kiabálnom.

Bozsik Péter fordításai